

STRATEGI

GRÖNPLAN

Hela Solnas Landskap

Aktualiserad oktober 2020
Strategidokument för Solnas
gröna offentliga miljöer, parker,
platser och gatumiljöer.

SOLNA STAD

POLICY – antas av kommunfullmäktige

En policy uttrycker politikens värdegrund och förhållningssätt. Denna typ av dokument fastställs av kommunfullmäktige då de är av principiell beskaffenhet och därmed enligt kommunallagen tillhör fullmäktiges exklusiva beslutanderätt och gäller tills vidare. En policy talar om vad staden vill uppnå inom ett specifikt område som berör flera verksamheter. Policyn bör inte innehålla detaljerade ställningstaganden vad gäller utförande, prioriteringar eller metoder.

STRATEGI – antas av kommunstyrelsen

Strategidokument anger konkreta åtgärder för den politiska viljeinriktningen. En strategi ska ange vem som ansvarar för att åtgärder genomförs, när de ska vara genomförda samt vilka prioriteringar som ska göras. Strategin ska gälla under en begränsad period, exempelvis under en mandatperiod och antas av kommunstyrelsen.

RIKTLINJE – antas av kommunstyrelsen

Riktlinjer säkerställer riktigt agerande och god kvalitet i stadens arbete. I riktlinjer preciseras hur något ska uppnås. Det kan exempelvis handla om hur verksamheterna ska arbeta för att uppnå de politiska inriktningar och mål som finns i en policy eller strategi och dessa antas av kommunstyrelsen.

ANVISNING – godkänns av förvaltningschef/chef

Anvisningar och rutiner rör sig i regel om ren verkställighet av riktlinjer eller andra styrdokument. Denna typ av dokument är förvaltningens verktyg för att verkställa politiska beslut och dokumenten är inte föremål för formella beslut i politiska organ utan upprättas efter behov av varje verksamhet/enhet i samråd med ansvarig förvaltningschef/chef.

Dokumenttyp	Giltighetstid	Beslutande organ	Beslutsdatum
Strategi	Tills vidare	Kommunstyrelsen	Oktober 2020
Antagen till följd av lag	Revisionsdatum	Dokumentansvarig	Uppföljning
Nej		Stadsledningsförvaltningen	

Innehåll

Solna stads vision	4
Förord	5
Inledning	6
Syfte	6
Tidigare grönplan	6
Avgränsningar	6
Bakgrund.....	7
Skyddade områden i Solna	7
Kungliga Nationalstadsparken.....	7
Statliga byggnadsminnen	7
Igelbäckens naturreservat.....	7
Ulriksdals naturreservat	8
Råstasjöns naturreservat	8
Strandskydd.....	8
Solnas parker idag	9
Fickparker, småparker och lekplatser	9
Närparker och närnatur	9
Stadsdelsparker	9
Stadspark	10
Strövområden	10
Planeringsinriktning för Solnas park- och naturmark	11
Översiktsplan 2030.....	11
Strategier för Solnas park- och naturmark	13
1. Strategi för parker, natur och gröna stråk som en självklar del av den hållbara staden	13
2. Strategi för optimering grönstrukturens ekosystemtjänster	14
3. Strategi för rörelse och vila	15
4. Strategi för biologisk mångfald	16
5. Strategi för skönhetsupplevelser	16
Genomförande	18

SOLNA STADS VISION

Solna ska vara en sammanhållen och levande stad, som växer och utvecklas hållbart för alla Solnabor.

Staden kännetecknas av trygghet och öppenhet, där allas potential tas tillvara. Vi erbjuder kunskap, kreativitet och upplevelser som ökar regionens attraktionskraft.

Förord

Landskapet och människan i kombination. Det är förutsättningen för Solnas tillkomst och framtid. I landskapet sätter människan olika avtryck. De tydligaste är olika typer av byggnadsverk, t ex hus och vägar, men även parker, skog, berg, sjöar och stränder är mer eller mindre formade och påverkade av människan.

Drygt halva Solna täcks idag av olika grönytor som tillsammans utgör stadens grönstruktur. Nästan 70 % av ytan är tillgängligt för allmänheten. Detta omfattar bland annat tre naturreservat och ett område utpekade som ett riksintresse för friluftslivet. Därutöver finns ett stort antal privatägda gröna småytor på tomtmark ägda av bostadsrättsföreningar, samfällighetsföreningar samt fastighetsägare av hyreshus och kontor.

Solnas park- och naturområden ingår som en del i en större grönstruktur i Stockholms län. Kungliga nationalstadsparken med Ulriksdals slottspark, Tivolihalvön, Hagaparken och strandpromenader vid Brunnsviken och Edsviken samt Igelbäckens naturreservat ingår i Järvakilen; en av de tio så kallade gröna kilar, som finns i länet.

Syftet med Solnas grönplan är att visa hur Solnas stads gröna offentliga miljöer, parker, natur, platser och gatumuljöer kan utvecklas med utgångspunkt i Solnas övergripande vision och i enlighet med strategierna i stadens översiktsplan.

När Solna växer ska hänsyn tas till behovet av parker och naturområden, som ska kunna möta behov hos gamla och nya Solnabor. Parker och naturområden bör vara lätta att nå och kunna erbjuda ett varierat utbud av aktiviteter och upplevelser. Det kan handla om promenadstråk, lekplatser, utegym, bad, eller platser där möjlighet finns att ha en picknick, bara kunna uppleva naturen och att finna ro genom att kunna slå sig ner för att vila på en parkbänk. Samtidigt erbjuder det gröna även andra ekosystemtjänster och bidrar till stadens attraktivitet.

Ekosystemtjänster är de funktioner hos ekosystem som på något sätt gynnar människan, det vill säga upprätthåller eller förbättrar människans välmående. Det är tjänster som vi får "gratis" av naturen som filtrering av luften, minskade bullernivåer samt fördröjning och rening av dagvatten.

Inledning

En av de fyra övergripande strategierna i Solna stads översiktsplan 2030 slår fast att Solna ska tillvarata och utveckla stadens viktiga park-, natur- och kulturmiljöer. Staden ska värna och bevara de värden som finns i nationalstadsparken med Hagaparken, naturreservaten och de mellankommunala grönstråken utmed stränderna. Parker och andra grönytor ska ingå som naturliga delar i stadsmiljön och samspela med stadsmässiga värden.

Syfte

Syftet med Solnas grönplan är att visa hur Solna stads gröna offentliga miljöer, parker, natur, platser och gatumiljöer bör utvecklas med utgångspunkt i Solna stads vision och strategierna i stadens översiktsplan 2030.

Grönplanen är ett fördjupat men fortfarande övergripande strategiskt planeringsunderlag, som ska fullfölja översiktsplanens strategi om att tillvarata och utveckla Solnas park-, natur- och kulturmiljöer. Grönplanen utgör utgångspunkten för ett mer konkret genomförande-program och fungerar som underlag för arbete med planering och skötsel av den gröna stadsmiljön.

Tidigare grönplan

Förlagan till denna grönplan antogs av kommunfullmäktige i juni 2016. Denna version är en uppdaterad och aktualiserad version av 2016 års grönplan.

Avgränsningar

Grönplanen avgränsar sig till offentligt tillgänglig park och natur. Fokus i planen är på mark som staden äger, inte kvartersmark eller privat ägd mark. Av stadens 790 hektar park- och naturmark ägs och/eller förvaltas ca 440 hektar av Solna stad. Av detta utgörs ca 160 hektar av parkmark.

Exempel på allmänt tillgängliga park- och naturmiljöer i Solna som inte förvaltas av staden är Hagaparken, Ulriksdals slottspark, Ulriksdals naturreservat och Karlbergs slottspark, vilka alla ägs och sköts av staten.

Totalt 790 hektar park och natur (inklusive Haga, Ulriksdal och Igelbäckens naturreservat), ger cirka 110 kvm park och natur per Solnabo.

Bakgrund

Skyddade områden i Solna

Parker och naturmiljöers utformning och utvecklingsmöjligheter kan vara reglerade av olika lagar, förordningar eller kommunala beslut. Områdena är då reglerade genom kommunalt eller statligt beslut om naturreservat, statligt beslut om nationalstadsparken, eller har strand-skydd.

Kungliga nationalstadsparken

Kungliga nationalstadsparken spänner över tre kommuner, från Lidingös Fjäderholmarna via södra och norra Djurgården i Stockholm till Haga, Ulriksdal och Sörentorp i Solna. Marken har till större delen varit kunglig sedan medeltiden, vilket har bidragit till att den bara har exploaterats i begränsad omfattning. Det unika historiska landskapet med sina obebyggda stränder, parker, slott och urgamla ekbestånd är idag Stockholmsregionens mest välbesökta rekreatjonsområde.

Kungliga nationalstadsparken inrättades 1995 som ett skydd för områdets höga kultur-, natur- och rekreatjonsvärden. Länsstyrelsen har antagit en vård- och utvecklingsplan gällande för hela Kungliga nationalstadsparken.

Statliga byggnadsminnen

Tre områden i Solna är skyddade som statliga byggnadsminnen:

- Ulriksdals slottspark
- Hagaparken
- Karlbergs slottspark

Igelbäckens naturreservat

Igelbäckens naturreservat är ett av tre naturreservat i Solna. Igelbäckens naturreservat bildades 2005 av Solna stad och syftet är i korthet att bevara ett för friluftsliv, naturvård och kulturmiljövård värdefullt område samt att vårda och utveckla detta med avseende på rörligt friluftsliv, biologisk mångfald och kulturmiljö.

Igelbäcken med den sällsynta fisken grönling samt gammal barrskog, små våtmarker och ädellövskog är de naturtyper som har högst naturvärden i reservatet. Det varierade landskapet med sluten skog, öppen mark och vatten är värdefullt ur rekreationssynpunkt, liksom gammal strövvänlig skog, fornminnen och kulturhistoriska byggnader. Området ägs huvudsakligen av Vasakronan AB, men deras mark i naturreservatet förvaltas enligt avtal av Solna stad. Överjärva gård med bebyggelse och gårdsmiljö ligger inom naturreservatet och är i översiktsplan 2030 angiven som en sammanhängande miljö som är kulturhistoriskt intressant. På Överjärva finns ett enskilt byggnadsminne i form av vinterträdgården (ibland även kallat armeniska kapellet).

Ulriksdals naturreservat

Länsstyrelsen bildade Ulriksdals naturreservat av det som tidigare var Ulriksdals naturvårdsområde. Reservatet omfattar en del av den långsträckta rullstensåsen Stockholmsåsen/ Brunkebergsåsen. Terrängen är därför mycket kuperad, med en höjdskillnad på 40 meter. Större delen av reservatet är skog; blandskog, bokskog och gammal tallskog. I den västra sluttningen finns ett gammalt järnåldersgravfält, från ca 400-500 e Kr. På Kvarnkullen, den sydligaste kullen, finns en fin torrbacke där det bland annat växer backsippa.

Råstasjöns naturreservat

Råstasjön och området kring sjön blev 2017 Solnas tredje naturreservat. Sjön med dess omgivning är ett viktigt och uppskattat natur- och rekreationsområde med ett artrikt fågelliv. Syftet med naturreservatet är att bevara ett värdefullt stadsnära naturområde för att tillgodose behovet av områden för ett tätortsnära friluftsliv, men även att skydda och vårda värdefulla naturmiljöer för den biologiska mångfalden. Området har förbindelse med den regionala grönstrukturen i Järvakilen och utgör ett mellankommunalt/regionalt intresse.

Området är i huvudsak angivet som ett strövområde/landskapspark, men delar av naturreservatet fungerar samtidigt som en närpark.

Strandskydd

Strandskyddsområden är till för att säkra tillgången till naturstränder för allmänhetens friluftsliv och för djur- och växtlivet. Generellt strandskydd gäller 100 meter ut i vattnet och 100 meter upp på land från strandlinjen. Det omfattar alla stränder, utom i en del bebyggda områden. I Solna finns strandskyddsområden vid Brunnsviken, Edsviken, Råstasjön, Karlbergssjön och Igelbäcken. I Hagaparken och på Tivolihalvön är strandskyddet utökat till 300 meter.

I översiktsplan 2030 påpekas det att flera strandområden i Solna utgör tillgängliga och populära promenadstråk. Strandområdena ska inte minst därför värnas för människans rekreation. Det gäller exempelvis områdena utmed Huvudsta strand och Tivoliområdet i Bergshamra.

4 kap. 7 § miljöbalken

Inom en nationalstadspark får ny bebyggelse och nya anläggningar komma till stånd och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas. Trots bestämmelserna i andra stycket får en åtgärd som innebär ett tillfälligt intrång eller en tillfällig skada i en nationalstadspark vidtas, om

1. åtgärden höjer parkens natur- och kulturvärden eller tillgodoser ett annat angeläget allmänt intresse
2. parken återställs så att det inte kvarstår mer än ett obetydligt intrång eller en obetydlig skada

Solnas parker idag

Det finns en mängd gröna områden i Solna, från de minsta som ofta finns i form av ett grönt rum eller en gård i anslutning till Solnabornas bostäder, till de större allmänna parker och naturområden som hålls tillgängliga för alla.

De allmänna gröna rummen är av olika karaktär och storlek beroende på den funktion de planerats för. Utgångspunkten är att parker och andra grönytor ska ingå som naturliga delar i stadsmiljön och samspela med stadsmässiga värden, genom att enkelt vara tillgängliga för Solnaborna.

Nedan redovisas Solnas definition av olika parker och hur närheten till dessa bör planeras. Utgångspunkten är inte att det alltid måste finnas alla dessa typer av parker på det avstånd som anges. Om man har tillgång till ett strövområde eller en stadsdelspark inom 300 meter så behöver det inte planeras in även en närpark. Då är tillgängligheten till det gröna rummet redan uppfyllt.

Fickparker, småparker och lekplatser

Fickparker är ett vanligt inslag i områden där det inte är möjligt att anlägga större parker. Det är ett litet grönt rum som ligger nära bostaden och erbjuder rekreativa värden. Karaktär och funktion varierar och de är sällan eller aldrig namnsatta. De kan vara små ”pärlor” i stadsbygden, ett andrum i tät bebyggelse. En småpark är större än fickparken, men fortfarande liten, mindre än 1 ha. Ett exempel i Solna är Fröparken.

Stadens lekplatser utgör en viktig funktion för att skapa fler gröna rum i stadsmiljön och medverkar till att öka förutsättningarna för barns rörelse och lek. I Solna finns det cirka 40 lekplatser. En lekplats och/eller en fickpark kan även utgöra en del av en större park.

Närparker och närnatur

En närpark ska kunna nås på ett säkert sätt, framför allt i förhållande till bostaden. En närpark ska vara stor nog för kortare promenader. Närparkerna ska ge utrymme för både lek och lugna platser. Ett exempel är Näckrosparken i Råsunda. Närparken bör ligga inom ett avstånd på högst 300 meter från bostaden eller arbetsplatsen om inte en stadsdelspark, stadsparken eller ett strövområde finns på lika nära håll.

Stadsdelsparker

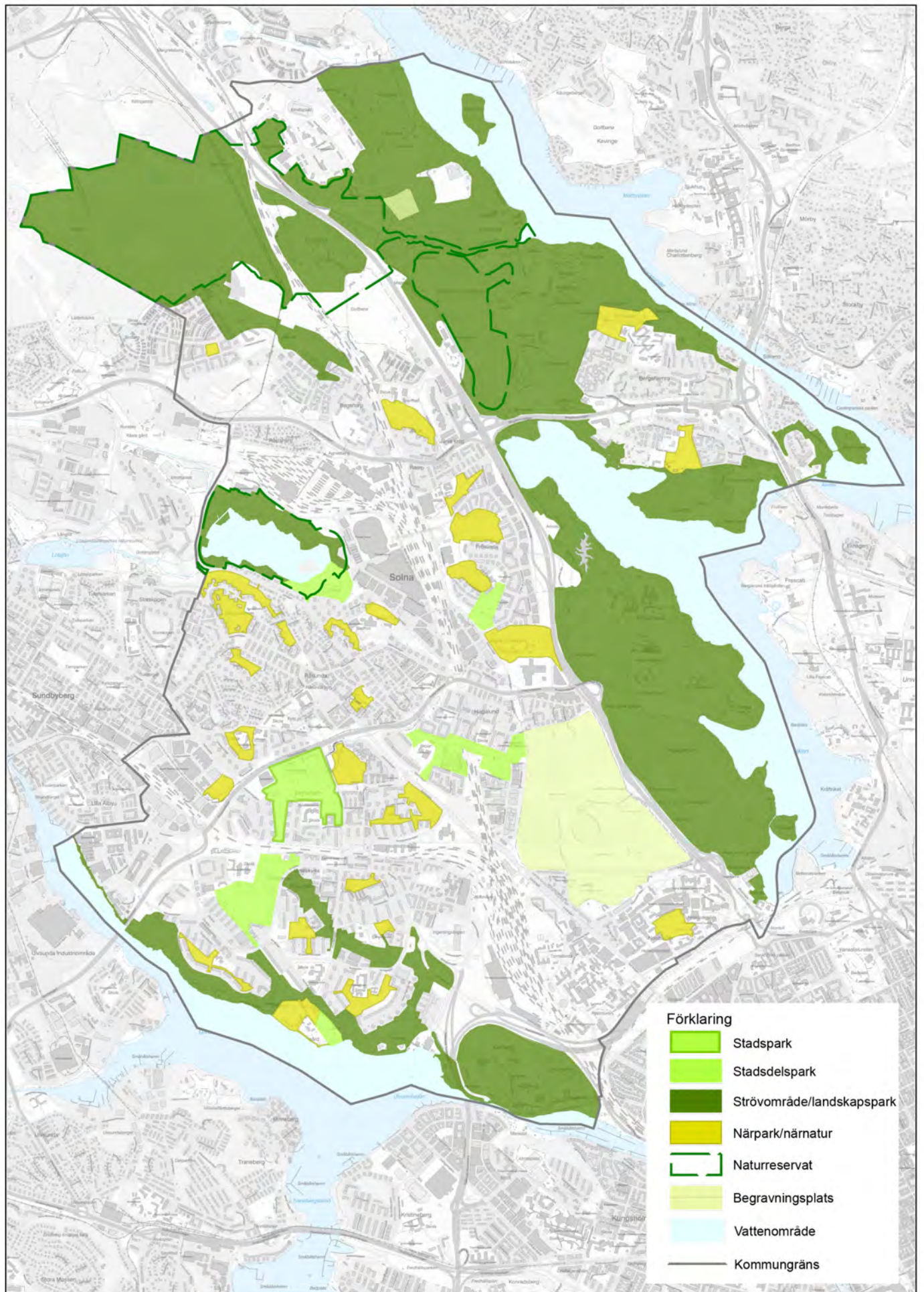
En stadsdelspark ska erbjuda olika upplevelser och aktiviteter samt ge plats för både rörelse och vila. Stadsdelsparken ska fungera som mötesplats, ge utrymme för lek, sällskapslek, picknick, motion samt erbjuda skönhetsupplevelser i form av grönska. Ett exempel på en stadsdelspark är Hagalundsparken. En stadsdelspark bör ligga inom ett avstånd på högst 800 meter från bostaden, förutsatt att inte en stadspark eller ett strövområde ligger lika nära.

Stadspark

En stadspark är en centralt belägen park, som ska vara tillgänglig för stadens alla invånare och besökare. Innehållet liknar det i stadsdelsparkerna, men bör inrymma ytterligare upplevelser och aktiviteter. Eftersom stadsparken har fler besökare än andra typer av parker är det motiverat med en högre skötselnivå. Solnas stadspark är Skytteholmsparken med Skytteholmsfältet och Skytteholmsberget (Slaktarbacken).

Strövområden

Strövområden kan vara så pass stora att de kan användas för längre promenader och för motion, skidåkning, bär- och svampplockning osv eller som utflyktsområden. De bör inte ligga längre bort än 2,5 km från bostaden. Strövområden bör kunna nås via gång- och cykelvägar, men det bör också finnas goda förbindelser med kollektiva färdmedel. Ett strövområde bör vara minst 30 hektar stort. Hagaparken är ett välanvänt strövområde, liksom Tivoli, Ulriksdals Slottspark, Igelbäckens naturreservat och Råstasjöns naturreservat.

Figur 1. Solnas nuvarande parker och närnatur – reviderad 2020 (kartan omfattar inte fickparker, småparker eller lekparker)

Planeringsinriktning för Solnas park- och naturmark

Översiktsplan 2030

Översiktsplan 2030 har angett följande inriktning för att ”tillvarata och utveckla Solnas park-, natur- och kulturmiljöer”:

Solna ska tillvarata och utveckla stadens viktiga park-, natur- och kulturmiljöer. Staden ska värna och bevara de värden som finns i nationalstadsparken med Hagaparken, naturreservaten och de mellankommunala grönstråken utmed stränderna. Parker och andra grönytor ska ingå som naturliga delar i stadsmiljön och samspela med stadsmässiga värden. Kulturmiljöer ska beaktas och behandlas med respekt för Solnas historia.

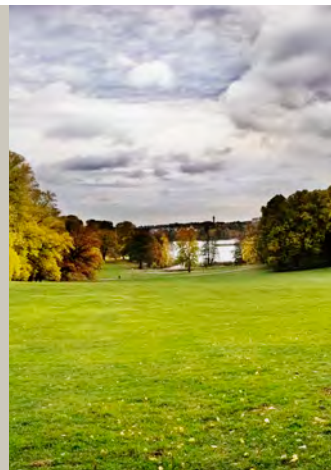
Detta utvecklas under ett eget stycke i översiktsplanen där strategierna för stadens planeringsinriktning är att:

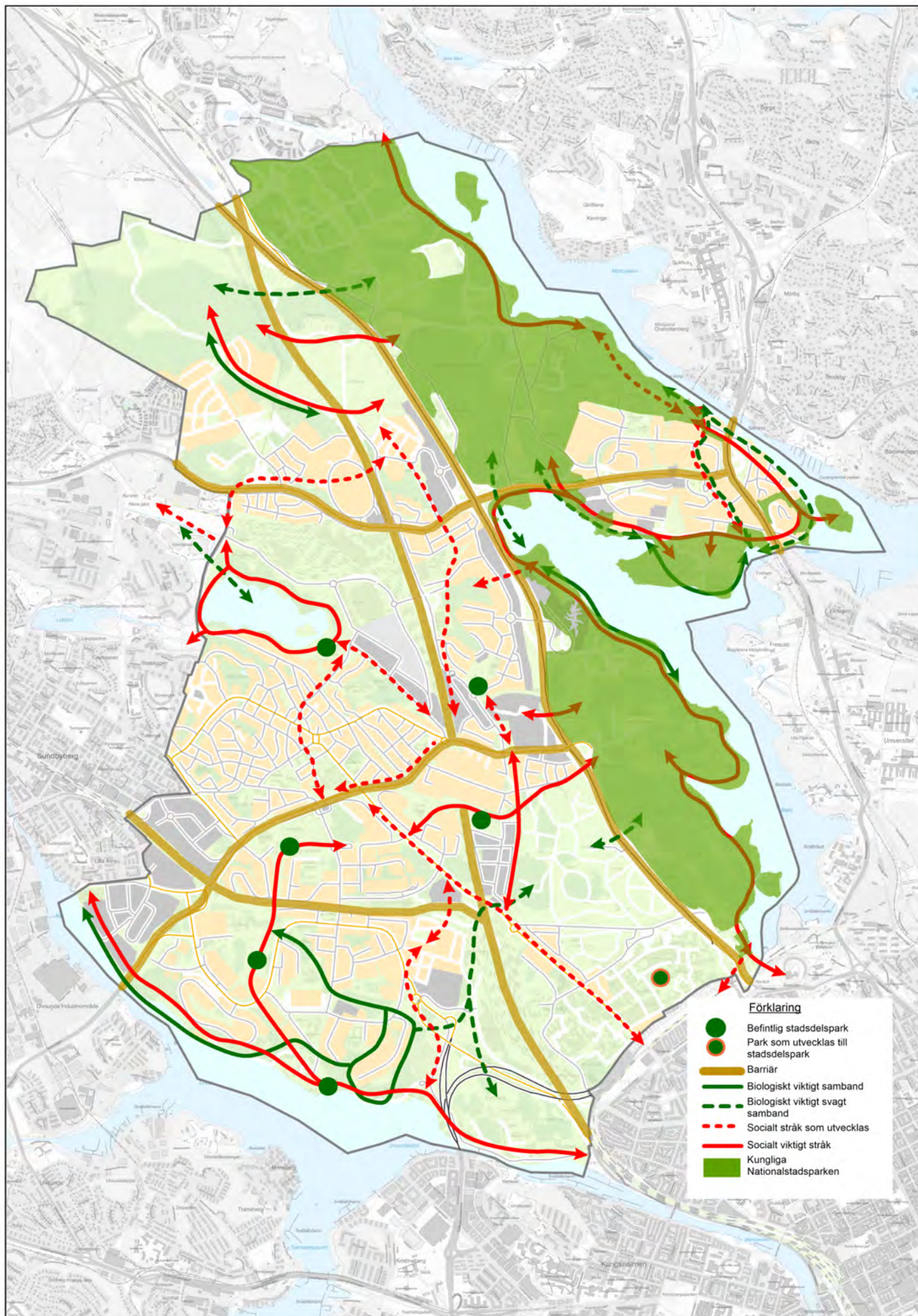
- Värna och bevara de värden som finns i nationalstadsparken med Hagaparken, naturreservaten och de mellankommunala grönstråken utmed stränderna.
- Planera för en tät stad där parker och andra grönytor ingår som naturliga delar i stadsmiljön i ett samspel med stadsmässiga värden.
- Säkerställa god tillgång till parker och grönområden, som även utgör en viktig del av stadens utbud för idrott och rekreation.
- Beakta och behandla kulturmiljöer med respekt för Solnas historia.

Med utgångspunkt från stadens vision och övergripande mål har övergripande strategi för park- och naturområden redovisats i översiktsplanen och utgör ett underlag för fysisk planering, samt som ett planeringsdokument för markområdenas skötsel.

Landskapskonventionen ska:

- erkänna landskapets betydelse i den egna lagstiftningen
- öka medvetenheten om landskapets värde och betydelse i det civila samhället, i privata organisationer och hos offentliga myndigheter
- främja delaktighet i beslut och processer som rör landskapet lokalt och regionalt
- utveckla en helhetssyn på landskapets värden och hållbar förvaltning av dessa
- utbyta kunskap och delta i europeiska samarbeten om frågor som rör landskapet

Figur 3. Visionskarta (reviderad) för Solnas gröna ytor (ej skalenlig).

Strategier för Solnas park- och naturmark

En rätt planerad grönstruktur gynnar den biologiska mångfalden och gör det möjligt för Solnabor och besökare att ha nära till ett varierat utbud av aktiviteter och upplevelser i park och natur. Solnas parker och natur är även en självklar del av stadens struktur, viktig för såväl rörelse som vila, den utför viktiga ekosystemtjänster och erbjuder inte minst skönhetsupplevelser.

Grönplanens fem övergripande strategier för stadens park- och naturområden har formulerats, med utgångspunkt i Solna stads vision och översiktsplanens strategi om att tillvarata och utveckla Solnas park-, natur- och kulturmiljöer. De fem strategierna är:

1. Strategi för parker, natur och gröna stråk som en självklar del av den hållbara staden

Solna stad strävar efter att vara en hållbar stad där urbana kvaliteter samspelar med gröna värden som parker och natur. Parker, planteringar, träd och natur bygger tillsammans med bebyggelse och infrastruktur upp staden. Grönstrukturen består av ett nätverk av små och stora gröna områden av olika karaktär och funktion. Genom att integrera grönstrukturen i bebyggelsen och infrastrukturen kan upplevelsen av att parken finns nära öka.

Möjliggör och utveckla en sammanhängande grönstruktur för biologisk mångfald och rekreation i stadsmiljön

En sammanhängande grönstruktur är viktig för både människor samt växt och djurliv. Staden har värdefulla naturmiljöer och biotoper som värnas och särskilt viktiga är miljöer med lång kontinuitet. Solnas många stora ekar samt andra stora lövträd och stora tallar är exempel på detta. Solnas eklandskap är en del av samt ansluter till Nationalstadsparkens unika eklandskap.

Bevaka gröna värden vid exploatering

Närmare hälften av Solnas yta utgörs av natur, park, vatten och andra gröna miljöer. När staden växer kommer vissa ytor att behöva tas i anspråk. När det sker ska gröna värden och naturvärden bevakas. I första hand ska hänsyn tas till behovet av de regionala spridningskorridorerna och de mellankommunala gröna sambanden. Kompensationsåtgärder ska eftersträvas.

Solnas parker och natur

- en självklar del av stadens struktur
- för rörelse och vila
- för ekosystemtjänster
- för biologisk mångfald
- för skönhetsupplevelser

Planera så att alla Solnabor har nära till park och natur

Forskning visar att användningen av parker och natur ökar betydligt om de finns nära. Det bör beaktas vid planeringen och utvecklingen av befintliga såväl som nya bostadsområden. Staden planerar därför för en tät stad där parker och andra grönytor ingår som naturliga delar i stadsmiljön i ett samspel med stadsmässiga värden, och att säkerställa god tillgång till parker och grönområden, som även utgör en viktig del av stadens utbud för idrott och rekreation.

Bibehålla de obrutna stråken längs vatten

De obrutna stråken längs vatten vid Edsviken, Brunnsviken, Råstasjön och längs Huvudsta strand är viktiga för Solnaborna och utgör även en viktig förutsättning för den biologiska mångfalden. I stadens ÖP 2030 lyfts stråken vid vatten fram som en viktig resurs som bör bibehållas och om möjligt utvecklas.

2. Strategi för optimering av grönstrukturens ekosystemtjänster

Parker och natur kan bidra med många tjänster som på något sätt gynnar människan, d v s upprätthåller eller förbättrar människans välmående. Det är tjänster som vi får ”gratis” av naturen exempelvis i form av filtrering av luften, minskade bullernivåer, pollinering eller fördröjning och rening av dagvatten samt inte minst rekreation och naturupplevelser.

Våtmarker och stora träd ger t ex många ekosystemtjänster. Större variationsrikedom av arter och större sammanhängande ytor ger desto stabilare ekosystem, vilket på sikt kan ge fler ekosystemtjänster än idag.

Möjliggör fördröjning och infiltration av dagvatten

Planera så att det avsätts yta för att kunna fördröja och infiltrera dagvatten i parker, gatuplanteringar, takytor och grönytor i trafikmiljöer. Höjdsätt och utforma för yttlig avrinning till gröna ytor. Vid detaljplanering bör dagvattnet omhändertas i första hand inom detaljplaneområdet och i andra hand i direkt anslutning.

Genomför åtgärdsprogrammen för stadens vattenförekomster genom anläggande av bland annat dammar i gröna ytor. Planera för mångfunktionella ytor, där träd, parker, idrottsplatser, naturmark, vattendrag och dammar även fungerar för att hantera ökande vattenmängder, exempelvis till följd av skyfall.

Ett medelstort träd absorberar cirka 9 kg stoft per år och producerar lika mycket syre som en person behöver. 25 träd kan absorbera all den koldioxid en normal, bensindriven bil släpper ut under ett år.

Planera för mer grönska längs stadens gator

Vegetation filtrerar och renar luft och vatten samt binder kol och frigör syre från koldioxid. En viktig ekosystemtjänst i stadsmiljö är vegetationens förmåga att reglera det lokala och regionala klimatet genom transpiration, skuggning och vindskydd. Med rätt placering kan vegetation dessutom dämpa buller. Inriktningen bör därför vara att planera för mer grönska längs stadens gator.

Planera för att gynna pollinerande insekter

Pollinering är en självreglerande ekosystemtjänst som tillhandahåller en funktion som är nödvändig för den biologiska mångfalden. En miljö som är viktig för bin och andra steklar, dag- och nattfjärilar, blomflugor och skalbaggar (pollinatörerna) är blomrika ängsmarker.

Inriktningen bör därför vara att planera för fler gröna ytor som är ängsmarksliknande.

3. Strategi för rörelse och vila

Människor som bor i städer med god tillgång till park och natur är friskare än de som har sämre tillgång. Möjligheter ska därför ges till aktiviteter av olika slag i stadens gröna miljöer.

Utveckla vardagsstråk som underlättar promenader, jogging och annan rörelse

Naturliga vardagsstråk ska finnas tillgängliga för alla; Solnabor och besökare. De ska vara lätta att hitta, med tydlig skyltning och lätta att bruka. Promenadstråk utmed vatten är högt prioriterat. På vissa platser behöver nya stråk utvecklas. Vissa stråk kan också utvecklas ur ett tillgänglighetsperspektiv för att underlätta rörelse för personer med olika funktionsnedsättningar.

Ge utrymme för aktiviteter för alla åldrar och förmågor

Aktiviteter för alla åldrar och förmågor innebär att planera och skapa lekfulla platser med olika karaktär och innehåll för alla. Det kan handla om allt från traditionella lekplatser, naturlekplatser och motionslek i olika former.

Utveckla gaturummen för ett mer aktivt stadsliv

Att utveckla gaturummen handlar om att gestalta och bygga offentliga rum för Solnaborna. Det handlar om att se stadsrummen som en helhet och att gaturummen när det är möjligt även kan inbjuda till aktiviteter.

Värna och utveckla platser för vila

Vistelse i miljöer med inslag av natur och tystnad är av stort värde för människors återhämtning. Tysta områden i parker och natur bör värnas och det bör ges möjligheter att sitta ner i såväl promenadstråk, som i park och natur.

Planera för tillgänglighet

Vid planering och nyanläggning av grönområden ska tillgänglighet för så många som möjligt eftersträvas.

4. Strategi för biologisk mångfald

En förutsättning för biologisk mångfald är stabila ekosystem och i staden handlar det om att skapa förutsättningar så att olika arter kan bevaras. En viktig förutsättning för det är att det finns grönområden av god kvalitet, med tillräcklig storlek och med sammanhängande struktur.

Säkerställ livsmiljöer och spridningsvägar för djur och växter

För att säkerställa livsmiljöer och spridningsvägar behövs fungerande nätverk av biotoper. Det behövs exempelvis tillräckligt breda och sammansatta spridningskorridorer mellan olika större naturområden. När staden växer och vissa gröna ytor behöver tas i anspråk ska i första hand hänsyn tas till behovet av de regionala spridningskorridorerna och de mellankommunala gröna sambanden.

Gamla, grovstammiga träd är värdefulla som livsmiljöer för många arter (fåglar, insekter, svampar och lavar m fl). Ek har en särställning som livsmiljö för flest arter. Våtmarker är också livsnödvändiga för många arter, alkärr med lång kontinuitet har ett särskilt värde. I Solna finns även många värdefulla gamla lindar och tallar. Vid planering och val av ny vegetation bör alltid beaktas om det finns alternativa växtval som är mer gynnsamma för biologisk mångfald.

Ett annat sätt att öka den biologiska mångfalden i de redan befintliga gröna områdena är att överväga fler ängsmarksliknande miljöer, som är viktiga för pollinatörer.

Sköt och underhåll parker och natur

Naturmarken är av stort värde för den biologiska mångfalden och måste omhändertas för att inte dess värden ska förloras. I princip all naturmark i Solna har sitt ursprung i kulturlandskapet och behöver viss skötsel för att bibehålla sina naturvärden. Stora ekar och tallar behöver frihuggas så att trädskronorna inte skuggas för mycket och kvävs. I samband med planering av skötselåtgärder för vegetation ska åtgärdens påverkan på biologiska värden beaktas.

5. Strategi för skönhetsupplevelser

Det finns studier som visar att en vacker fysisk omgivning får människor att trivas där de bor. Boende och besökare uppfattar det som vackert där det finns parker, lekplatser och promenadvägar.

Gröna ytor och platser

Fickparker/småparker är viktiga i ett gott stadsbyggande. Små gröna ytor ger omväxling och liv i stadsbilden och är ett komplement till bostadsgårdarnas grönska. Väl gestaltade parker och platser höjer helhetsintrycket av stadsmiljön.

Blomsterutsmyckningen i staden

Blomsterutsmyckningen i Solna signalerar att någon bryr sig om staden. Staden ska blomstra genom att ställa ut blomsterurnor och hänga blomsterlådor på broar samtidigt som vissa sommarblomsrabatter görs om till fleråriga planteringar. Blommande växter, träd och buskar, uppskattas av såväl Solnabor, som besökare.

Sköt och underhåll torg, gator, parker och natur

Omhändertagna stadsrum, parker och natur betyder att staden upplevs vara välskött. Det handlar mycket om den vardagliga skötseln: tömda papperskorgar, bänkar på rätt ställen, upplevelserika lekplatser och att klotter tas bort så fort som möjligt.

Möjliggöra platser för odling

Uppmuntra och underlätta för den som vill odla genom att avsätta platser för odling, både traditionella odlingslotter och andra alternativ. Odling i den offentliga miljön gör staden upplevelserikare. Offentliga platser är till för alla, så odlingar på offentlig plats måste vara öppna för allmänheten.

Utveckla parker, natur, torg, gator och platser tillsammans med invånarna

Behovet av att själv få uttrycka sig och göra avtryck i staden är stort. Att utveckla parker, natur, torg, gator och platser tillsammans med invånarna handlar om kontakten med Solnabor, föreningar och företagare. Att vara positiv till önskemål och initiativ.

Genomförande

Skapandet av attraktiva och gröna offentliga miljöer, oavsett om de är parker, natur eller stadsmiljö, är ett strategiskt och långsiktigt arbete i en växande stad.

Grönplanen är ett strategiskt planeringsunderlag och ska understödja översiktsplanens strategier om att tillvarata och utveckla Solnas park-, natur- och kulturmiljöer. Grönplanen fungerar även som planerings- och inriktningsdokument vid arbete med planering och skötsel av stadsmiljön.

Grönplanen används som ett planeringsunderlag av byggnadsnämnden vid framtagande av detaljplaner. Kommunstyrelsen bedömer i samråd med berörda förvaltningar vilka kompensationsåtgärder som en exploatör måste bidra till för att kunna genomföra detaljplanen. Det tas i normalfallet, i samråd med tekniska förvaltningen, även fram ett gestaltningsprogram som biläggs ett exploateringsavtal.

Genomförandeprogram

Uppdateringen av Solnas grönplan har genomförts av kommunstyrelsen efter ett uppdrag från kommunfullmäktige. Revideringen har genomförts i samverkan med representanter för tekniska nämndens, byggnadsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens förvaltningar.

Tekniska nämnden har ansvaret för drift och nyanläggning av stadens parker och naturmark (om genomförandet inte ligger hos en exploatör). Därmed är det också tekniska nämnden, som får huvudansvaret att fullfölja intentionerna i grönplanen. Det måste ske i samspel med andra aktörer såsom exempelvis exploatörer, andra markägare och andra kommuner för att få ett effektivt och kostnadseffektivt genomförande.

Kommunfullmäktige har gett ett uppdrag till berörda nämnder att före utgången av 2021 ta fram ett genomförandeprogram. Tekniska nämnden har att fullfölja uppdraget.